

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/78/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922010256
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6922010256.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ján Bednár a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Petra Hunáka, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., C. XX. XX. XXXX D. E., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 19. júna 2025, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 22. 05. 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 22.05.2025 a okresnému súdu u k l a d á, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 22. 05. 2025 samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 420 Tr. por. s použitím § 419 ods. 1 Tr. por. per analogiam a § 50 ods. 4 Tr. zák. odsúdenému A. B., F. B., C. XX. XX. XXXX D. E., trvale bydliskom G. XXX/XX, XXX XX E., H. F. I., nariadil vykonať trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 01. 06. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 07. 2022, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. Podľa § 50 ods. 8 Tr. zák. s použitím § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený v zákonnej lehote sťažnosť, a to podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 02. 06. 2025. V písomných dôvodoch sťažnosti v podstate uviedol, že nesúhlasí s tvrdením okresného súdu, že si neplnil povinnosti vyplývajúce z podmienčného odsúdenia, resp. že si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť. Mal za to, že došlo k nedorozumeniu, pritom v rámci svojich možností výživné platil, alebo sa o to opakovane pokúšal. Uviedol, že dôvodom omeškania s platením výživného bola skutočnosť, že bol v sociálnej a finančnej núdzi.

Na základe uvedeného navrhol, aby okresný súd prehodnotil možnosť pokračovania podmienčného výkonu trestu alternatívne, aby mu bola daná ďalšia šanca na splnenie povinností bez nutnosti nástupu do výkonu trestu.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výrokom napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je sčasti dôvodná. Sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou a včas v zmysle ustanovenia § 187 ods. 1 Tr. por.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že A. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 01. júna 2022 uznany za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov podmiennečne, s odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov. Súčasne mu bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe podľa svojich schopností a možností zameškané výživné vo výške 300,- Eur. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 01. 07. 2022 a od nasledujúceho dňa začala odsúdenému plynúť skúšobná doba podmiennečného odsúdenia, ktorá plynula do 01. 07. 2023.

Z obsahu predloženého spisového materiálu ďalej vyplýva, že prvostupňový súd skúmal, či počas skúšobnej doby podmiennečného odkladu výkonu trestu odsúdený viedol žiadny život, pritom vytýčil verejné zasadnutie, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o osvedčení/neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, na deň 22. 05. 2025, na ktorom rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,

b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Podľa § 50 ods. 5 Tr. zák. ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Podľa § 50 ods. 6 Tr. zák. rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

V súvislosti s rozhodovaním o podmiennečne odloženom treste odňatia slobody doterajšia súdna prax jednoznačne konštatuje, že esenciálnou zložkou pre rozhodnutie súdu je skutočnosť, či odsúdený v priebehu plynutia skúšobnej doby viedol riadny život. Pokiaľ ide o riadny život, uvedenému pojmu zodpovedá také správanie posudzovanej osoby, pri ktorom táto osoba dodržiava právny poriadok a ďalšie normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužíva svoje práva voči spoluobčanom, nenarušuje občianske spolužitie, nedopúšťa sa trestných činov, priestupkov a iných deliktov. Znakom riadneho života je i beztrestnosť, hoci nemusí sama o sebe vždy znamenať, že podmiennečne odsúdený vedie riadny život a naopak. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmiennečne odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom, alebo nevyhovel uloženým podmienkam (nenahradiť škodu spôsobenú trestným činom, resp. nezaplatil zameškané výživné, ak boli uložené). Podmienka vedenia riadneho života je splnená najmä vtedy, ak podmiennečne odsúdený plní základné povinnosti občana tak v súkromnom živote, ako aj voči spoločnosti. Riadny život preto nemožno stotožňovať len s bezúhonnosťou. Z uvedených zásad vyplýva, že pre konštatáciu, že odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život musí byť preukázané, že odsúdený závažným spôsobom porušuje normy spoločenského správania sa.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol predčasne, keď odsúdenému nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným

rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/32/2022 zo dňa 01. 06. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 07. 2022, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák.

Okresný súd primárne svoje rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia založil na tej skutočnosti, že odsúdený výrazne porušil pravidlá vedenia riadneho života, keď sa mal počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia dopustiť ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, a to konkrétne prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d), písm. e) Tr. zák., za čo mal byť odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/97/2023 zo dňa 07. 04. 2025, ktorý však doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Krajský súd súhlasí s úsudkom prvostupňového súdu, že skutočnosť, že počas trvania skúšobnej doby bol odsúdený uznaným za vinného z ďalšieho trestného činu, je významná pre posúdenie splnenia podmienok podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. a rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Avšak v posudzovanej veci pri posudzovaní splnenia podmienok o premene trestu prvostupňový súd nemal dostatočne za preukázané splnenie podmienok na rozhodnutie o neosvedčení sa, keď nemal ustálené, či v posudzovanej veci sa uplatní lehota jedného roka podľa § 50 ods. 5 Tr. zák., alebo lehota dvoch rokov podľa § 50 ods. 6 Tr. zák. na rozhodnutie o neosvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, keď vychádzal iba z pripojenej zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 07. apríla 2025 vo veci vedenej Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 11T/97/2023, na ktorom hlavnom pojednávaní bol vyhlásený rozsudok v mene Slovenskej republiky, ktorým bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d), písm. e) Tr. zák., za čo bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ktorým bol súčasne zrušený výrok o trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 roka, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/74/2024 zo dňa 18. 03. 2025, právoplatný dňa 19. 03. 2025, pre prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a súčasne zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, pritom uvedený rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní nemal splnené podmienky na rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného, keďže rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/97/2023, ktorý bol relevantným pre posúdenie splnenia podmienok na rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, ako už bolo vyššie uvedené nebol právoplatný. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 157/2022-2, v zmysle ktorého „ustanovenie § 68 ods. 4 veta druhá Trestného zákona treba vykladať tak, že trestné stíhanie obvineného pre iný úmyselný trestný čin, spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, musí prebiehať a právoplatne skončiť v lehote do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej lehoty. Ak odsúdený síce spáchal trestný čin v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, ale trestné stíhanie pre tento iný trestný čin sa právoplatne skončilo ešte v skúšobnej dobe, potom na vznik zákonnej fikcie osvedčenia sa uplatní lehota jedného roka podľa ustanovenia § 68 ods. 4 veta prvá Trestného zákona a nie lehota dvoch rokov podľa druhej vety tohto ustanovenia. Rovnako treba vykladať aj ustanovenia § 50 ods. 6, § 52 ods. 3 a § 68b ods. 3 Trestného zákona“.

S poukazom na vyššie uvedené krajský súd nemohol inak než zrušiť napadnuté uznesenie prvostupňového súdu a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Pri opätovnom rozhodovaní o premene trestu nebude stačiť vychádzať len z dokumentov súdneho registra, ako to nedostačujúco urobil prvostupňový súd, ale bude potrebné sa oboznámiť s pripojeným spisom o prípadných odsúdeniach odsúdeného počas plynutia skúšobnej doby, najmä so spisom vedeným pod sp. zn. 11T/97/2023 a v zmysle vyššie uvedeného bude úlohou okresného súdu ustáliť dobu vedenia iného trestného stíhania (právoplatného rozhodnutia o uznaní viny v inej trestnej veci) v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v posudzovanej veci a následne po ustálení lehoty na rozhodnutie o neosvedčení sa, zákonným spôsobom vo veci rozhodnúť, alternatívne postupovať v zmysle zákona.

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) veta prvá Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd v zmysle citovaného ustanovenia napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.